

ԲԱՐՁՐԱՎՈՒՄ ԷԼԵԿՏՐԱՑԱՆՑԵՐ ՓԲԸ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

«Զովունի» ԵՆԹԱԿԱՅԱՆԻ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՑՈՒՄ

ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՊԼԱՆ

Նախագծի հաշվետվություն

Դեկտեմբեր, 2016 թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. ՆԿԱՐԱԳԻՐ.....	3
2. ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐ.....	3
3. ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅՈՒՆ	7
4. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ	9
5. ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՎ ՄԵՂՄՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ.....	9
6. ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒ ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԿԱԼ ՍԽԵՄԱՆԵՐԸ.....	11
ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՊԼԱՆ.....	14
ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԻ ԾՐԱԳԻՐ	42
7. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.....	29

1. Նկարագիր

Էլեկտրամատակարարման հուսալիության ծրագրի Լրացուցիչ ֆինանսավորում Ծրագիրը (ԷՄՀԾ ԼՖ), որի ֆինանսավորման համար դիմել է Հայաստանի կառավարությունը, նախատեսված է էլեկտրահաղորդման գլխավորման ակտիվների հիմնանորոգման/փոխարինման միջոցով բարձրացնելու էլեկտրահաղորդման ցանցի հուսալիությունն ու կարողությունը: Այս նպատակին հասնելու համար ԷՄՀԾ ԼՖ-ն ներառելու է «Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ-ի (ԲԷՑ) «Զովունի» ենթակայանի ամբողջական հիմնանորոգումը: Ենթակայանը հանդիսանում է կարևոր հանգույց, որպես 220կՎ-ից դեպի 110կՎ ցանցեր տրանսֆորմացիայի կետ, որը ապահովում է էներգիայի մատակարարումը ամբողջ Երևան քաղաքով: Ենթակայանը հագեցած է երկու 220կՎ և տաս 110կՎ գծային բջիջներով: Մոնտաժված երկու ավտոտրանսֆորմատորները յուրաքանչյուրը 125 ՄՎԱ են: Ավտոտրանսֆորմատորներ 1 և 2, որոնք շահագործման էին հանձնվել 1975 և 1979թթ.-ին համապատասխանաբար, վերանորոգվել են 2016 և 2015թթ.-ին: 220կՎ և 110կՎ անջատիչները փոխարինվեցին նորերով: Մնացած սարքավորումները ծայրահեղ հին վիճակում են, սակայն շուկայում այլևս առկա չեն փոխարինման մասեր: Ենթակայանի այս հնացած սարքավորումների վատ վիճակը նրանց խափանման պատճառով բերում է անցանկալի անջատումների, ինչը բերում է փոխարինման անհրաժեշտությանը: Զովունի ենթակայանի հիմնանորոգման նախապատրաստական աշխատանքների շրջանակում պահանջվում է Բնապահպանական կառավարման ծրագիր (ԲԿԾ):

2. ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Վայրը և տեղանքի նկարագիրը

Զովունի ենթակայանը գտնվում է Երևան քաղաքի հյուսիսային սահմանում: Երևանը գտնվում է Արարատյան դաշտավայրի հյուսիս-արևելյան մասում՝ Հայաստանի կետրոնական հատվածի արևմուտքում: Այն սահմանակից է ՀՀ Արագածոտնի, Կոտայքի, Արարատի և Արմավարի մարզերին: Քաղաքը գտնվում է ծովի մակարդակից 865-1390մ բարձրության վրա:

Երևանի կլիման կիսաչոր մայրցամաքային է՝ շոգ և չոր ամառներով և ցուրտ ու ձնառատ ձմեռներով: Հուլիս ամսին միջին ջերմաստիճանը 25.8°C է, իսկ առավելագույն բացարձակ ջերմաստիճանը՝ 42°C: Հունվար ամսին միջին

ջերմաստիճանը -3.6°C է, իսկ նվազագույն բացարձակ ջերմաստիճանը՝ -28°C : Միջին տարեկան ջերմաստիճանը 11.9°C է, միջին տարեկան հարաբերական խոնավությունը՝ 61%, տեղումների միջին տարեկան քանակը՝ 291-353մմ:

Գտնվելով կառուցապատված գոտում՝ շինարարական աշխատանքների տարածքում կենդանական աշխարհի գոյությունն չունի: Ենթակայանի տարածքը ունի համարյա հարթ մակերես և հիմնականում շրջապատված է չմշակված հողատարածքներով: Միակ բացառությունը փոքր հողատարածքն է (գտնվող հաղորդալարերի տակ)՝ խնձորի, ծիրանի և թթենու ծառերով, որը հարակից է ենթակայանի հյուսիս-արևելյան ցանկապատին, հողի օգտագործումը գրանցված չէ: Բոլոր մրգերը աճեցվում են հարևան համայնքի բնակչի օգնությամբ՝ անձնական օգտագործման համար: Ենթակայանի հյուսիսային ցանկապատի մոտ կա չմշակված մասնավոր հողատարածք: Ենթակայանի հարավ-արևմտյան հողատարածքը ներկայումս օգտագործվում է շինարարական թափոնների կուտակման համար: Ենթակայանի հյուսիս-արևմտյան մասում կան ավտոպահեստամասերի խանութ, խորտկարան, և հյուրանոց: Ամենամոտ բնակելի տարածքը մոտավորապես 180մ հեռավորության վրա է: Ենթակայանը գտնվում է Հրազդան գետից 140մ դեպի արևմուտք: Ենթակայանի հարավ-արևելյան ցանկապատի մոտակայքում կա մի հյուղակ:

Ենթակայանի մոտակայքով անցնող գլխավոր ճանապարհը (Եղվարդի մայրուղի) շինարարական գործունեության ընթացքում պետք է օգտագործվի հյուսիս-արևմտյան մասից տեղանք մուտք գործելու համար: Ենթակայանի հարավ-արևմտյան հատվածի մոտ նույնպես կա մոտեցման ճանապարհ: Վերակառուցման աշխատանքների ժամանակ շինարարական մեքենաները չպետք է անցնեն ոչ մի մասնավոր հողատարածքով: Բոլոր շինարարական մեքենաները և սարքավորումները պետք է կայանվեն ցանկապատված տարածքի ներսում: Ծրագրի իրականացումը չպետք է ունենա ոչ ժամանակավոր, ոչ մշտական ազդեցություն հարևան գործունեությունների վրա:

Ենթակայանը զբաղեցնում է 3 հեկտար ցանկապատված տարածքը, որն ունի հետևյալ չափերի տարբեր շինություններ (երկարություն x լայնություն x բարձրություն).

- Օպերատիվ ղեկավարման շենք (այդ թվում գրասենյակներ և մարտկոցի սենյակ)՝ 43.1x13մ;

- 10կՎ ֆիդերների հաղորդաձողային հատվածներ համապատասխան պահուստային շենքով՝ 25.1x6.5մ և 19.4x6.5մ և
- անցակետ՝3.5x6.5մ.

Ծրագրի աշխատանքների շրջանակը

Ենթակայանի վերակառուցումը ներառելու է հետևյալը.

- 220կՎ բաց բաշխիչ սարքավորման (ԲԲՍ) մասնակի փոխարինումը ներառում է բաժանիչները, պարպիչները, լարման տրանսֆորմատորները, հենարանային մեկուսիչները, մետաղական կոնստրուկցիաները, մալուխներ և հողանցումը
- 110կՎ բաց բաշխիչ սարքի (ԲԲՍ) մասնակի փոխարինումը ներառում է բաժանիչները, պարպիչները, լարման տրանսֆորմատորները, ղեկավարման և պաշտպանության սենյակները, հաղորդաձողային պաշտպանությունը, հենարանային մեկուսիչները, մետաղական կոնստրուկցիաները, մալուխները և հողանցումը
- 10կՎ ՓԲՍ-ի փոխարինումը ներառում է 10կՎ բջիջները/արկղերը, մալուխները և հողանցումը
- SCADA համակարգի մոնտաժում
- Հաստատուն և Փոփոխական հոսանքի համակարգի փոխարինում՝ ներառյալ փակ բաշխիչ սարքավորումները, լիցքավորող սարքերը, փոխակերպիչները և մարտկոցները
- Ռելեյական պաշտպանության փոխարինում
- Մալուխների նոր խրամուղիների պատրաստում և մալուխների փոխարինում
- 10կՎ ՓԲՍ շենքի, ղեկավարման և դիսպետչերական շենքի վերակառուցում
- Տրանսֆորմատորների հրդեհադիմացկուն արգելապատնեշների կառուցում
- Հիմքերի վերանորոգում/կառուցում
- Պորտալների վերակառուցում
- Հողանցման համակարգի մոնտաժում

- Կայծակից պաշտպանական համակարգի մոնտաժում
- Յուղի բաքերի և յուղի արտահոսքի հավաքման համակարգի վերանորոգում/կառուցում և 30մ³ յուղի բաքի մոնտաժում
- Ներքին ճանապարհների և քայլուղիների վերականգնում
- Արտաքին պատնեշների վերականգնում և ներկում, ներքին պատնեշների կառուցում, մուտքի դարպասի և հակահրդեհային դարպասների փոխարինում
- Ենթակայանի անձրևաջրերի ջրահեռացման և սանիտարական կոյուղու համակարգի վերակառուցում
- Տաքացման, հովացման, օդափոխման համակարգի մոնտաժում
- Հակահրդեհային համակարգի և GPS համակարգի մոնտաժում
- Ջրի նոր խողովակների մոնտաժում, որպեսզի մատակարարի ջուր ենթակայանի տարածքում գոյություն ունեցող բաշխիչ ցանցից և հակահրդեհային ավազանի կառուցում
- Արտաքին լուսավորության փոխարինում
- Տարածքի լանդշաֆտային-կանաչապատման աշխատանքներ

Այս բոլոր աշխատանքները տեղի են ունենալու արդեն գոյություն ունեցող ենթակայանի տարածքում (ինչպես ցույց է տրված պատկեր 1-ում), և ազդեցության գոտին սահմանափակված կլինի գոյություն ունեցող ենթակայանի տարածքով:

Պատկեր 1: Տեղանքի հատակագիծ

3. ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ-ի հետևյալ օրենսդրական դաշտն է սահմանում ծրագրի աշխատանքներին վերաբերող իրավական շրջանակը:

Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին ՀՀ օրենք (1994թ.)

Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին օրենքի նպատակն է ՀՀ այն գլխավոր սկզբունքները, որոնք ուղղված են մթնոլորտային օդի մաքրության ապահովմանը և օդի որակի բարելավմանը, օդի որակի վրա քիմիական, ֆիզիկական, կենսաբանական և այլ ներգործության կանխմանն ու մեղղմանը, ինչպես նաև հասարակական հարաբերությունների կարգավորմանը:

Այս օրենքի համաձայն կապալառուն պետք է քանդման և շինարարական աշխատանքներն, ինչպես նաև թափոնների փոխադրումը ու ժամանակավոր պահեստավորումը կազմակերպի այնպես, որ նվազեցնի փոշու և այլ տեսակի արտանետումները մթնոլորտ:

Թափոնների մասին ՀՀ օրենք (2004թ.)

Օրենքն ապահովում է իրավական և տնտեսական հիմք՝ թափոնների հավաքման, փոխադրման, հեռացման, վերամշակման, ինչպես նաև բնական ռեսուրսների, մարդկանց կյանքի ու առողջության վրա բացասական ներգործության կանխման համար: Օրենքը սահմանում է պետական լիազորված մարմինների, ինչպես նաև թափոններ առաջացնող կազմակերպությունների դերերը և պարտականությունները թափոնների կառավարման բնագավառում:

Համաձայն օրենքի 12-րդ և 13-րդ հոդվածների վտանգավոր թափոնների համար պետք է մշակվի համապատասխան թափոնների անձնագրեր, որոնք պետք է հաստատվեն Բնապահպանության նախարարության կողմից:

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին ՀՀ օրենք (2014թ.)

Օրենքը սահմանում է գործունեության այն տեսակները, որոնք ենթակա են շրջակա միջավայրի ազդեցության գնահատման և փորձաքննության:

Համաձայն այս օրենքի Արարատ-2 ենթակայանում պլանավորվող աշխատանքները ենթակա չեն շրջակա միջավայրի ազդեցության գնահատման և փորձաքննության:

Քաղաքաշինության մասին ՀՀ օրենք (1998թթ.)

Համաձայն այս օրենքի Արարատ-2 ենթակայանում պլանավորվող աշխատանքները պահանջում են շինարարական թույլտվության առկայություն:

Ենթակայանի վերակառուցման աշխատանքները կարգավորող հատուկ իրավական ակտերը և միջոցառումները հետևյալն են՝

- «Հոսանքի բաշխման միավորների և ենթակայանի սարքավորմանը վերաբերվող պահանջներ»- ի Տեխնիկական մասնագրերը (Կառավարության որոշում #1033-N, 04.09.2008);
- «Էլեկտրաէներգիայի բաշխման» Տեխնիկական մասնագրեր (Կառավարության որոշում #961-N, 12.07.2007);
- «Էլեկտրաէներգիայի միավորների սարքավորման ընդհանուր պահանջներ»-ի Տեխնիկական մասնագրեր (Կառավարության որոշում#1943-N, 21.12.2006);
- «Շենքերի և կառույցների հրդեհապաշտպանության» Շինարարական նորմաներ (ՀՀՇՀ 21-01-2014):

4. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՔՆՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

Զովունի ենթակայանի հարևան համայնքները համարվում են ազդեցության ենթակա կողմեր շինարարության և շահագործման փուլերի ընթացքում: ԲԿՊ-ը հրապարակվելու է Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր ՓԲԸ ինտերնետային կայքում: Պլանավորվող աշխատանքների վերաբերյալ կարճ տեղեկատվությունը և հարցերի ու բողոքների համար կապի տվյալները կտեղադրվեն աշխատանքների իրականացման վայրում և/կամ դրա անմիջական մոտակայքում/համայնքում:

5. ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՎ ՄԵՂՄՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

ԲԿՊ-ը ընդգրկում է բնապահպանական ու սոցիալական ազդեցությունները, որոնք կարող են առաջանալ ծրագրի իրականացման հետևանքով, և ապահովում է մեղմման միջոցներ, որոնք ընդգրկում են ենթակայաններում սարքավարումների բարելավման և նոր սարքավորումների տեղադրման արդյունքում առաջացող ազդեցությունները, այդ թվում աշխատողների առողջությանն ու անվտանգությունը, հողային աշխատանքները և կոշտ ու վտանգավոր թափոնների կառավարումը: Բնապահպանական կառավարման պլանը, որն ընդգրկում է կառավարման ու մոնիտորինգի ծրագրերը ըստ ծրագրի իրականացման փուլերի և աշխատանքների, ներկայացված է Հավելված 1-ում:

Թափոնների կառավարումը բնապահպանական ազդեցությունների մեղմման՝ ծրագրի համար մշակված պլանի ամենաբարդ խնդիրն է: Շինարարության փուլում նախատեսվող թափոնների գլխավոր տեսակներն են՝ (1) անվտանգ՝ քանդման հետևանքով առաջացած բեկորները, այլ տեսակի անվտանգ շինարարական թափոնը, փորման աշխատանքների արդյունքում նյութերի ավելցուկը, հնացած սարքավորումները, և (2) վտանգավոր՝ կապարի մարտկոցները և մարտկոցային թթուները, տրանսֆորմատորների օգտագործված յուղերը, օգտագործված դողերը, ֆիլտրերը և շինարարական տեխնիկայի ու մեքենաների յուղերը:

Անվտանգ թափոնները՝ քանդման հետևանքով առաջացած բեկորները, այլ տեսակի շինարարական թափոնները, ինչպես նաև ասբեստի թափոնները կհեռացվեն Երևան քաղաքում հատկացված աղբավայրեր: Փորման աշխատանքների արդյունքում նյութերի ավելցուկը, կհեռացվեն պաշտոնապես հատկացված վայրեր: Շինարարության կապալառուն թափոնների հեռացման թույլտվությունը պետք է ստանա Երևանի քաղաքապետարանից մինչև դրանց հեռացումը:

Հնացած սարքավորումները կպահվեն Զովունի ենթակայանի տարածքում մինչև դրանց վաճառքը կամ հնարավոր կրկնակի օգտագործումը ԲԷՑ-ի կողմից: Ենթակայանի 220կՎ բաշխիչ սարքավորման առանձին բացօդյա տարածքը կօգտագործվի որպես շահագործումից հանված սարքավորումների պահեստ:

Շինարարական տեխնիկայի և մեքենաների սպասարկումը կատարվելու է մասնագիտացված սպասարկման կենտրոններում, որոնք կարողանում են վարվել օգտագործված դողերի, ֆիլտրերի ու յուղերի հետ:

Զովունի ենթակայանում տրանսֆորմատորային յուղերը գնահատվել են ՀՀ Բնապահպանության նախարարության «Թափոնների ուսումնասիրման կենտրոն» ՊՈԱԿ կողմից 2010թ.՝ օգտագործելով DEXSIL L2000 DX վերլուծող սարքը: Համաձայն գնահատման արդյունքների՝ Զովունի ենթակայանում տրանսֆորմատորային յուղերը չեն պարունակում պոլիքլորացված բիֆենիլներ: Քանի որ ներկայումս չկա վերամշակման լիցենզավորված տեղական կայան, օգտագործված յուղերը փոխադրվելու են այդ ենթակայանի համապատասխան պահուստային տարածք մինչև լիցենզավորված կապալառուի կողմից վերամշակումը:

Օգտագործված յուղերը պետք է փոխադրվեն փակ և կնքված կոնտեյներներում կամ բաքերում փակ մեքենայով:

Քանի որ շահագործումից հանված կապարի մարտկոցների և մարտկոցային թթվի թափումը աղբանոցում արգելված է, և քանի դեռ ներկայումս երկրում չկա վերամշակման/չեզոքացման լիցենզավորված տեղական կայան, թթու պարունակող մարտկոցները պետք է փոխադրվեն 7.5կմ հարավ-արևմուտք ք. Երևանի ԲԷՑ-ի «Հարավային» մասնաճյուղ և համապատասխան կերպով պահվեն պահեստում թթվի հեռացումից հետո, մինչև որ ստեղծվի նման տեսակի կայան: Մարտկոցները պետք է փոխադրվեն փակ և կնքված բեռնարկղերով և պետք է պատշաճ կերպով ծածկված և ամրացված լինեն բեռնատարին: Բեռնատարի վրա կլինի վտանգավոր բեռի մասին նախազգուշացնող ազդանշան: Մարտկոցները պետք է պաշտպանված լինեն կարճ միացումից և տեղափոխման ընթացքում փակ մեքենայում շարժվելուց: Պահեստը պետք է լինի կողավող և օդափոխվող սենյակ՝ չթափանցող նյութով պատված հատակով և մարտկոցների համար պահարաններով: Թթուն պահվելու է համապատասխան բաքերում, որոնք ունեն երկրորդային մեկուսիչ պատյան: ԲԷՑ-ի վերապատրաստված անձնակազմը կպատրաստի մարտկոցներն ու

թթուն պահպանման համար: Թթի հետ վարվելու դեպքում պետք է օգտագործվեն համապատասխան անձնական պաշտպանիչ պարագաներ (ԱՊՊ):

Քանի որ օգտագործած սնդիկային լամպերի հեռացումը աղբավայր հնարավոր չէ և այն, որ այս պահին չկա վերամշակման/չեզոքացման լիցենզավորված տեղական հնարավորություններ, լամպերը պետք է պահվեն անվնաս Զովունի ենթակայանում՝ մինչև կստեղծվի այդ տիպի հնարավորություն:

ԲԿՊ-ն կապ է սահմանում սույն հաշվետվությունում նշված կառավարման ու մեղմման միջոցների և ծրագրի շինարարության ու շահագործման փուլերի ընթացքում միջոցների ճիշտ իրականացման ու կառավարման միջև: Այն տալիս է մանրամասն տվյալներ այդ ազդեցությունների մեղմման միջոցների ու պարտականությունների, մեղմման ծախսերի և մեղմման միջոցների իրականացման ու արդյունավետության մոնիտորինգի ու վերահսկողության վերաբերյալ:

6. Պատասխանատվություն ՈՒ ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ՍԽԵՄԱՆԵՐԸ

ԲԷՑ-ը պատասխանատու է ԲԿ պ իրականացման համար: ԲԷՑ-ը պաշտոնապես կհաստատի այս փաստաթուղթը և կկառավարի բոլոր ասպեկտները՝ կապված ԲԿՊ-ի իրականացման հետ: Բնապահպանական կառավարման պլանի աղյուսակը, քաղված այս ԲԿՊ-ից, ներառվելու է մրցութային փաթեթում և կազմելու է աշխատանքների կատարման պայմանագրերի մասը, որպեսզի կապալառուն տեղյակ լինի կիրառվելիք մեղմման միջոցների մասին, կարողանա ճիշտ գնահատել դրանց գծով ծախսը ու ներառել նախահաշվում և պահպանի ԲԿՊ-ով նախատեսված պարտավորությունները, ինչպես պայմանագրի ցանկացած այլ պայման: ԲԷՑ-ը պետք է ստուգի մեղմացնող միջոցառումները և, այս փաստաթղթով սահմանված լավ գործելակերպը, օգտագործելով իր ներքին կարողությունները, ինչպես նաև վարձու որակավորված շրջակա միջավայրի և/կամ սոցիալական հարցերով խորհրդատուներին, և թերությունների հայտնաբերման դեպքում պետք է տեղեկացնի կապալառուներին/շահառուներին չլուծված խնդիրների մասին և պահանջի ուղղիչ գործողություններ: Եթե անհամապատասխանությունը պահպանվում է, և խստորեն խախտվում են ԲԿՊ-ի պահանջները, ԲԷՑ-ը պետք է կիրառի տուգանքներ, որոնք սահմանված խախտումների համար՝ ըստ պայմանագրի պայմանների:

ԲԷՑ-ի և Կապալառուների պատասխանատվությունը

ԲԷՑ-ը պետք է ստանա Շինարարական թույլտվություն նախագծված աշխատանքների համար: ԲԷՑ-ը նաև պետք է մշակի և հաստատի թափոնների անձնագրերը, որը պետք համաձայնեցվի Բնապահպանության նախարարության հետ բոլոր տեսակի վտանգավոր թափոնների համար:

Նախագծման և շինարարության կապալառուն պետք է ունենա արտոնագրեր շինարարական գործողությունների իրականացման և նախագծման փաստաթղթերի մշակման համար: Շինարարության կապալառուն պետք է ունենա հատուկ նշանակված անձնակազմ, որը պատասխանատու կլինի ԲԿՊ-ի իրականացման համար շինարարության փուլերի ընթացքում: Համապատասխանությունը ԲԿՊ-ի հետ պարտադիր է բոլոր կապալառուների և շահառուների համար:

ԲԿՊ իրականացման մոնիտորինգը

ԲԷՑ-ը ընդհանուր պատասխանատվություն է կրում ԲԿՊ իրականացման և աշխատանքների բնապահպանական մոնիտորինգի կազմակերպման համար: Աշխատանքների բնապահպանական մոնիտորինգը պետք է կատարվի սույն հաշվետվությունում ներկայացված Բնապահպանական կառավարման պլանին համապատասխան, և մոնիտորինգի արդյունքները պետք է արձանագրվեն բնապահպանական վերահսկողության ամսական հաշվետվություններում: ԲԷՑ-ը նաև պարտավոր է կանոնավոր կերպով տալ բացատրական հաշվետվություններ մոնիտորինգի արդյունքների մասին: Այս հաշվետվությունները պետք է ամփոփեն աշխատանքի արդյունքները, վերլուծեն առաջացած ընդհանուր խնդիրները, բացատրեն ուղղիչ գործողությունների բնույթը՝ այդ խնդիրների լուծման համար, ինչպես նաև գնահատեն ուղղիչ գործողությունների կարգավիճակը՝ ձեռնարկված միջոցառումները կապված նախորդ հաշվետվության ժամանակահատվածում առաջացած խնդիրների լուծման հետ: ԲԷՑ-ը պետք է ներկայացնի շրջակա միջավայրի և սոցիալական համապատասխանության կարգավիճակի վերաբերյալ հաշվետվություններ, մինչ ծրագրի իրականացման աջակցության առաքելությունները, որոնք ձեռնարկվելու են Համաշխարհային Բանկի կողմից: Անվտագության ապահովման վերլուծական տեղեկությունը նույնպես պետք է հանդիսանա ESRP AF ամենամյա առաջընթացի հաշվետվությունների մասը: Հաշվետվությունները պետք է համալրված լինեն թվագրված ֆոտո փաստաթղթով: Տեղանքի մոնիթորինգի ստուգաթերթերը և բացատրական հաշվետվությունները պետք է պահվեն էլեկտրոնային և/կամ պատճենված ձևաչափով ԲԷՑ-ում՝ համակարգային ձևով, և պետք է հասանելի լինեն ՀԲ-ին ըստ պահանջի:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1: ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՊԼԱՆ

ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՊԼԱՆ

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՓՈՒԼ					
1. Աշխատանքի անվտանգություն	Վնասվածքներ և պատահարներ աշխատանքների կատարման վայրում վերամբարձ կռունկի/էքսկավատորի/ բոիլդոգերի շահագործման ընթացքում	<ul style="list-style-type: none"> - Շինարարության աշխատողներին ապահովում համազգեստով և ԱՊՊ-ով - կռունկի/էքսկավատորի/ բոիլդոգերի շահագործման ընթացքում տեղական կանոնակարգերի խիստ պահպանում - լարման տակ գտնվող ՕԳ-ին մոտենալիս աշխատանքների իրականացում էլեկտրիկների հսկողության տակ, - Վերամբարձ կռունկների մոնտաժում և ամրապնդում կայուն դիրքում, որպեսզի 	<ul style="list-style-type: none"> - Չննման ընթացքում շինարարության աշխատողները կրում էին հատուկ համազգեստներ և համապատասխան պաշտպանիչ հանդերձանք - Չննման ընթացքում սարքավորումների շահագործման և օգտագործման հրահանգների խախտումներ չեն արձանագրվել - Մեքենաները ղեկավարվում են միայն հատուկ վերապատրաստվ 	Ոչ մի կոնկրետ լրացուցիչ ծախս. կապալառուի հասարակ պատասխանատվություն է	Շինարարության կապալառու

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
		<p>կանխվի սեփական քաշի կամ շարժիչի աշխատանքի պատճառով դրանց վայր ընկնելը կամ ինքնաբուխ տեղաշարժը</p> <ul style="list-style-type: none"> - Մեքենաների շահագործման ունակության ստուգում, դրանց ցանկապատման առկայությունը, և հողանցման աշխատանքների համար մեքենայացված կառավարման անվտանգության սարքավորումների ստուգում - Հրահանգել մեքենաներ սպասարկող աշխատողներին՝ հետևյալ ծավալով՝ ա) մեքանայի վերահսկման հրահանգ և խնամքով 	<p>աժ անձնակազմի կողմից, ովքեր ունեն հատուկ մեխանիզմաներ ղեկավարելու համապատասխան արտոնագիր</p>		

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
		<p>շահագործում աշխատավայրում; բ) անվտանգության տեխնիկայի պահանջների; գ) ազդանշանային համակարգերի ուղեցույց; դ) մեքենաների արագությունը և բեռնվածության առավելագույն չափը; ե) միջոցառումներ, որոնք պետք է իրականացվեն աշխատողների կողմից՝ մեքենաների հետ կապված պատահարի կամ անսարքության դեպքում</p> <p>- Համապատասխան մեքենաների շահագործման անվտանգության կանոնների խիստ պահպանում;</p>			

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
		<ul style="list-style-type: none"> - Միայն հատուկ վերապատրաստված անձանց, ովքեր ունեն մեքենաներ կառավարելու արտոնագրեր, թույլատրել կառավարել մեքենաները - Վերամբարձ կռուկների և բուլդոզերների շահագործման համար հետևյալ հիմնական պահանջների խիստ պահպանում՝ ա) մեքենայի բոլոր պտտվող մասերը՝ ատամնավոր անիվները, շղթայավոր և ժամանակավոր փոխանցման տուփերը, օդամղիչները, թափանիվները և այլնը պետք է ծածկված լինեն կաղապարներով: Մեխանիզմների 			

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
		<p>շահագործումը առանց կադապարների արգելվում է; բ) ուսումնասիրումը, կարգավորումը, հեղյուսների ձգումը, յուղումը և պրոֆիլակտիկ աշխատանքները սարքավորման աշխատանքի ժամանակ արգելվում են; և գ) Այն տարածքում, որտեղ այդ մեքենաները աշխատում են, այլ գործունեության իրականացումը և մարդկանց ներկայությունը արգելվում է: Եթե մշակվող հողի մեջ հայտնաբերվեն մեծ քարեր, կոճղեր կամ այլ առարկաներ, մեքենայի աշխատանքը պետք է դադարեցվի, և</p>			

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
		առարկաները, որոնք կարող են վթարի պատճառ հանդիսանալ, պետք է հեռացվեն:			
	Զոդման աշխատանքների ընթացքում վնասվածքներ և դժբախտ պատահարներ աշխատանքի վայրում	<p>Զոդման աշխատանքների համար տեղական կանոնակարգերի խիստ պահպանում</p> <p>Զոդման աշխատանքներ կատարող աշխատողներին ապահովել պաշտպանիչ սարքավորումներով, ռետինե ձեռնոցներով, հատուկ կոշիկներով և սաղավարտներով.</p> <p>- Մինչ զոդման աշխատանքների սկսելը բոլոր աշխատողների հետ անցկացնել աշխատանքային անվտանգության վերապատրաստման դասընթացներ</p> <p>- Պաշտպանիչ</p>	<p>- Զննման ընթացքում զոդում իրականացնող աշխատողները կրում են հատուկ համազգեստներ և համապատասխան պաշտպանիչ հանդերձանք</p> <p>- Զննման ընթացքում զոդման աշխատանքների հրահանգների խախտումներ չեն արձանագրվել</p> <p>- Աշխատանքի անվտանգության վերապատրաստման գրառումները հասանելի են</p>		Շինարարության կապալառու

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
		<p>հանդերձանքի օգտագործման կանոնների խիստ պահպանում, որը ներառում է առնվազն՝ ա) ռեսպիրատոր/զոդման համար պաշտպանիչ դիմակ; բ) պաշտպանիչ հանդերձանք. Մաշկի բոլոր հատվածները պետք է պաշտպանված լինեն հալած մետաղից և կայծերից: Դա ներառում է՝ երկարաթև վերնաշապիկ, տաբատ, որը պետք է ծածկի կոշիկների վերին հատվածը, ձեռնոցներ, կոշիկներ կամ երկարաճիտ կոշիկներ; գ) Ուլտրամանուշակագույն լույսի ազդեցությունից և բեկորներից վնասվածքներից</p>	<p>տեղանքում; - Հիմնական հակահրդեհային միջոցների առկայությունը տեղանքում</p>		

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
		<p>աչքերի պաշտպանիչ սարքեր; դ) Սաղավարտներ: - Հակահրդեհային պաշտպանության պահանջների խիստ պահպանում՝ կրակմարիչների պատրաստում և օգտագործում, ինչպիսիք են ավազը և ջուրը:</p>			
	<p>Էլեկտրական սարքավորումների ապամոնտաժման/</p>	<p>- Էլեկտրական սարքավորումների ապամոնտաժման/</p>	<p>- Չննման ընթացքում աշխատողները</p>		

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
	<p>մոնտաժման ժամանակ վնասվածքներ և դժբախտ պատահարներ աշխատանքի վայրում</p>	<p>մոնտաժման աշխատանքներում ընդգրկված աշխատողներին ապահովել հատուկ համազգեստով և ԱՊՊ-ով;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Էլեկտրական սարքավորումների ապամոնտաժման/մոնտաժման աշխատանքներ անցկացնելիս տեղական կանոնակարգերի խիստ պահպանում: - Աշխատանքի համար մեքենաների, գործիքների և սարքավորումների անվտանգ շահագործման մեթոդների համար՝ ներգրավված աշխատողների վերապատրաստման և 	<p>կրում են հատուկ համազգեստներ և համապատասխան պաշտպանիչ հանդերձանք;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Զննման ընթացքում էլեկտրական սարքավորումների ապամոնտաժման/մոնտաժման աշխատանքների հրահանգների խախտումներ չեն արձանագրվել - Աշխատանքի անվտանգության վերապատրաստման և հրահանգների գրառումները աշխատողների համար, ովքեր ներգրավված են էլեկտրական 		

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
		<p>հրանգավորման կազմակերպում; Աշխատանքի իրականացման համար անսարք կամ չստուգված գործիքների տրամադրման արգելում, ինչպես նաև անուշադրության մատնված մեխանիկական գործիքները, որոնք կապված են էլեկտրամատակարարման ցանցի կամ խտացված օդի խողովակաշարերի հետ; մալուխների և օդի ճկուն խողովակների ձգման և ծռման արգելում; մալուխների և ճկուն խողովակների հատման արգելում մալուխների, էլեկտրական ճոպանների հետ; շարժաբերների ձեռքով</p>	<p>սարքավորումների ապամոնտաժման/մոնտաժման գործում, հասանելի են տեղանքում; - Չննման ընթացքում սարքավորումների և գործիքների շահագործման և հրահանգների օգտագործման մեջ խախտումներ չեն արձանագրվել</p>		

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
		գործարկման պատման գործիքների տրամադրում			
2. Քանդում և շինարարություն	Օդի աղտոտում փոշիով և արտանետումներով	<ul style="list-style-type: none"> - Քանդումից առաջացած բեկորների պահում հսկվող գոտում և ցողում ջրով փոշու առաջացումը նվազեցնելու համար - Փոշու առաջացման ճնշում պնևմատիկ փորումների/պատերի քանդման ընթացքում շարունակական ցողման և/կամ փոշուց պաշտպանող էկրանի տեղադրման միջոցով - Շրջակա միջավայրը (մայթերը և ճանապարհները) պահել մաքուր բեկորներից փոշու առաջացումը նվազեցնելու նպատակով - աշխատանքների կատարման վայրում 	<ul style="list-style-type: none"> - Չհսկվող տարածքում քանդման չցողված բեկորներ չեն հայտնաբերվել - Ոչ մի պնևմատիկ փորում /պատերի քանդում առանց շարունակական ցողման և/կամ փոշուց պաշտպանող էկրանի տեղադրման - Չննման ընթացքում շրջակա միջավայրը (մայթերը և ճանապարհները) եղել է մաքուր բեկորներից - Չննման 	Ոչ մի կոնկրետ լրացուցիչ ծախս. կապալառուի հասարակ պատասխանատվություն է	Շինարարության կապալառու

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
		<p>շինարարական նյութերի/ թափոնների բաց այրման արգելում</p> <p>- Շինարարական տեխնիկան և մեքենաները պահել պատշաճ տեխնիկական վիճակում՝ բացառելով ավելորդ արտանետումները</p> <p>- Շինարարական մեքենաները անգործ չպահել</p>	<p>ընթացքում աշխատանքների կատարման վայրում շինարարական նյութերի/ թափոնների բաց այրում չի հայտնաբերվել</p> <p>- Զննման ընթացքում շինարարական տեխնիկան և մեքենաները շահագործվել են առանց ավելորդ արտանետումների</p> <p>- Մոտակայքի բնակիչներից բողոքներ չեն եղել</p>		
	<p>Աղմուկի ստեղծում</p>	<p>- Աշխատանքային ժամերի պահպանում</p> <p>- Գներատորների, օդի կոմպրեսորների և այլ ուժային մեխանիկական</p>	<p>- Աշխատանքային ժամերից հետո ոչ մի աշխատող շինարարական սարքավորում չի</p>	<p>Ոչ մի կոնկրետ լրացուցիչ ծախս. կապալառուի հասարակ պատասխանատվու-</p>	<p>Շինարարության կապալառու</p>

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
		<p>սարքավորումների շարժիչների ծածկերի փակում շահագործման ընթացքում, և սարքավորումների՝ բնակելի տարածքներից հնարավորինս հեռու տեղադրում</p> <p>- Աղմկախլացուցիչների տեղադրում շարժական կայանների և սարքավորումների վրա</p> <p>- սարքավորումների կանխարգելիչ պահպանություն աղմուկը նվազեցնելու նպատակով</p> <p>- Ոչ անհրաժեշտ և չօգտագործվող սարքավորումների անջատում</p>	<p>հայտնաբերվել</p> <p>- Ձննման ընթացքում շինարարական սարքավորումները եղել են լավ տեխնիկական վիճակում</p> <p>- Ձննման ընթացքում միացված չօգտագործվող սարքավորումներ չեն հայտնաբերվել</p> <p>- Մոտակայքի բնակիչներից բողոքներ չեն եղել</p>	<p>թյուն է</p>	
<p>3. Շինարարական նյութերով ապահովում</p>	<p>Ստանդարտին չհամապատասխանող նյութերի մատակարարում,</p>	<p>Շինարարական նյութերի ձեռքբերում գրանցված մատակարարներից</p>	<p>Ծագման հավաստագրեր ունեցող ստանդարտ որակի</p>	<p>Չկա</p>	<p>Շինարարության կապալառու</p>

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
	ինչը կարող է ոչիսկեր ստեղծել կառույցի անվտանգության և մարդկանց առողջության համար		շինարարական նյութերի մատակարարում		
<p>4. Շինարարական նյութերի և թափոնների փոխադրում</p> <p>Շինարարական տեխնիկայի տեղաշարժ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Աղտոտում մեքենաների վատ տեխնիկական վիճակի և չծածկված բեռնատարների տեղաշարժի պատճառով - Աղմուկի և փոշու պատճառով տեղի բնակչությանը պատճառած անհարմարություն 	<ul style="list-style-type: none"> - Մեքենաների և սարքավորումների պատշաճ տեխնիկական վիճակը - Բեռների պաստառում - Փոխադրման հաստատված ժամերի և երթուղիների հարգում 	<ul style="list-style-type: none"> - Չննման ընթացքում մեքենաները և տեխնիկան եղել են պատշաճ տեխնիկական վիճակում - Չննման ընթացքում չծածկված բեռներ չեն հայտնաբերվել - աշխատանքային ժամերից հետո ոչ մի աշխատանք չի իրականացվում, որ կարող է խանգարել մոտակայքի 	<p>Ոչ մի կոնկրետ լրացուցիչ ծախս. կապալառուի հասարակ պատասխանատվություն է</p>	<p>Շինարարության կապալառու</p>

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
			բնակչությանը - Մոտակայքի բնակիչներից բողոքներ չեն եղել		
5. Շինարարական սարքավորումների շահագործումը աշխատանքների կատարման վայրում	- Շրջակա միջավայրի աղտոտում արտանետումների և արտահոսքի պատճառով - Մոտակայքի բնակչությանը պատճառած անհարմարություն	- Շինարարական սարքավորումների պատշաճ տեխնիկական վիճակը - Ոչ մի ավելորդ արտանետում - Ոչ մի վառելիքի և քսուքի արտահոսք - Աշխատանքային ժամերի պահպանում	- Զննման ընթացքում մեքենաները և տեխնիկան եղել են պատշաճ տեխնիկական վիճակում - Հաստատված աշխատանքային ժամերից հետո ոչ մի շահագործվող ծանր տեխնիկական մեքենա չի հայտնաբերվել - Մոտակայքի բնակիչներից բողոքներ չեն եղել	Ոչ մի կոնկրետ լրացուցիչ ծախս. կապալառուի հասարակ պատասխանատվություն է	Շինարարության կապալառու
6. Շինարարության սարքավորումների	- Սարքավորումների շահագործման հետևաբով գետնային ջրերի և	- Մեքենաների և շինարարական սարքավորումների լվացում շինարարության	- Մեքենայի լվացման արդյունքում ոչ մի ուղղակի	Ոչ մի կոնկրետ լրացուցիչ ծախս. կապալառուի հասարակ	Շինարարության կապալառու

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
պահպանում	<p>հողի աղտոտում նավթամթերքներով</p> <p>- Վնասում հրդեհի դեպքում</p>	<p>տարածքից դուրս կամ բնական հոսքերից առավելագույն հեռավորության վրա</p> <p>- Շինարարական սարքավորումների լիցքավորում և քսում նախապես որոշված լցման կայաններում/սպասարկման կետերում</p>	<p>արտահոսք դեպի ջրի ավազաններ</p> <p>- Շինարարության տարածքի սահմաններում կամ մոտակայքում գետնի վրա վառելիքի կամ քսանյութերի հետքեր չեն հայտնաբերվել</p> <p>- Հրդեհի մարման հիմնական միջոցների առկայություն շինարարության տարածքում</p>	պատասխանատվություն է	
7. Հողային աշխատանքներ	<p>- Բուսականության կորուստ հողի կուտակման պատճառով և մասնիկներով մակերեսային ջրերի աղտոտման մինիմալացում</p>	<p>- Հողի վերին շերտի հեռացում և ժամանակավոր կուտակում հողի ռեկուլտիվացիայի համար</p> <p>- Փորված հողի ժամանակավոր պահում</p>	<p>- Ավելորդ նյութերի հեռացում մշտական պահման համաձայնեցված անվտանգ վայրեր առանց քայքայման վտանգի և ջրուղիների</p>	Կապալառուն պետք է դեպի վերջնական հեռացման վայրեր ավելորդ նյութերի փոխադրման ծախսը ներառի նախահաշվի մեջ	Շինարարության կապալառու

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
		որոշված վայրերում - Փորված հողի հետ լցնում ըստ անհրաժեշտության և ավելորդ զանգվածի հեռացում գրավոր հաստատված վայրեր	արգելափակման - Աշխատանքների ավարտից հետո շինարարության տարածքում ավելորդ նյութերի մնացորդների բացակայություն -		
8. Անվտանգ շինարարական թափոնների ստեղծում	- Հողի, մակերեսային և ստորգետնյա ջրերի աղտոտում - Պատահարներ շինարարության տարածքում շինարարական նյութերի և բեկորների ցրված մասնիկների պատճառով - Շինարարության տարածքի և շրջապատի	- Շինարարական թափոնների ժամանակավոր պահեստավորում հատուկ հատկացված վայրերում ենթակայանի ցանկապատված տարածքում - Երևանի քաղաքապետարանից ստացված գրավոր համաձայնություն ավելորդ նյութերի ու շինարարական թափոնների հեռացման	- Աշխատանքների կատարման վայրում շինարարական թափոնը կուտակված են հատուկ վայրերում - Աշխատանքների կատարման վայրում շինարարական թափոնների ոչ մի ավելցում	Կապալառուն պետք է թափոնների փոխադրման/ հեռացման ծախսը ներառի նախահաշվում	Երևանի քաղաքապետարան Շինարարության կապալառու

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
	գեղագիտական տեսքի վատացում	վերաբերյալ - Թափոնների ժամանակին հեռացումը պատշոնապես հատկացված վայրեր			
9. Անվտանգ հեղուկ թափոնների արտադրություն	- Մակերեսային և ստորգետնյա ջրերի աղտոտում - Աշխատանքների կատարման վայրում սանիտարական պայմանների վատացում	Զուգարանների կազմակերպում և պահպանում սանիտարական նորմերին համապատասխան	Շինարարության տարածքում լավ սանիտարական պայմաններում գտնվող զուգարանների առկայություն	Ոչ մի կոնկրետ լրացուցիչ ծախս. կապալառուի հասարակ պատասխանատվություն է	Շինարարության կապալառու
10. Օգտագործված տրանսֆորմատորային յուղերի և հնացած սարքավորումների հեռացումից թափոնների առաջացում	- Հողի, մակերեսային և ստորգետնյա ջրերի աղտոտում - Պատահարներ շինարարության տարածքում շահագործումից հանված, ցրված նյութերի ու սարքավորումների պատճառով	- Շահագործումից հանված սարքավորումների ժամանակավոր պահեստավորում Զովունի ենթակայանի տարածքում հատուկ հատկացված վայրերում - Տրանսֆորմատորային յուղերի անվտանգ պահեստավորում Զովունի ենթակայանում	- Զովունի ենթակայանում հայտնաբերված շահագործումից հանված սարքավորումները հավաքված են հատուկ վայրերում - փոխարինված տրանսֆորմատորային յուղերը ճիշտ կերպով	Ներառվելու է ենթակայանի շահագործման և պահպանության բյուջեում	Շինարարության կապալառու ԲԷՑ

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
	- Շինարարության աշխատանքների կատարման վայրի և շրջապատի գեղագիտական տեսքի վատացում		պահեստավորված են Ջովունի ենթակայանում		
11. Տանիքի փոխարինում ից ասբեստ պարունակող շինարարական թափոնների առաջացում	- Հողի, մակերեսային և ստորգետնյա ջրերի աղտոտում - Վտանգներ շինարարության տարածք մտնող շինարարության աշխատողների և այլ մարդկանց առողջությանը - Վտանգներ թափոնների պահման վայրեր մտնող շինարարության աշխատողների և այլ մարդկանց	- Ասբեստ պարունակող տանիքի թիթեղների հեռացում նվազագույն մասնատումներով՝ փոշու առաջացումից խուսափելու համար - Տանիքի թիթեղների հեռացման ընթացքում ջրցանում՝ փոշու առաջացումը նվազեցնելու համար - Ծածկ ունեցող ժամանակավոր պահեստ ենթակայանի պարսպապատված տարածքում հատկորոշված տեղում՝ տանիքի հեռացված	- Աշխատանքների իրականացման վայրում հայտնաբերված ասբեստ պարունակող շինարարական թափոնները կուտակել նշված վայրերում - Աշխատանքների իրականացման վայրում հայտնաբերված ասբեստ պարունակող շինարարական թափոնները	Կապալառուն ասբեստ պարունակող թափոնների տեղափոխումը/հեռացումը պետք է ներառի նախահաշվում	Շինարարության կապալառու ԲԷՑ

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
	առողջությանը	<ul style="list-style-type: none"> - թիթեղների համար - Տանիքի թիթեղների ժամանակին տեղափոխում թափոնների համար նախատեսված վայր փակ բեռնատար մեքենայով - Իր վերջնական թափման տեղանքում ասբեստ պարունակող թափոնների ծածկումը հողի շերտով - Հատուկ համազգեստների և պաշտպանիչ հանդերձանքի կրում (ակնոցներ, ռեսպերատորներ) անձնակազմի կողմից՝ գործածելով նրանց ասբեստ պարունակող թափոնների հեռացման ցանկացած փուլում 	<ul style="list-style-type: none"> առանձնացնել մյուս թափոններից - Ասբեստ պարունակող շինարարական թափոնների ոչ մեծ քանակ պահվում է տեղանքում - Չննման ընթացքում, այն անձնակազմը, ով աշխատում է ասբեստ պարունակող թափոնների հետ կրում է հատուկ համազգեստ և պաշտպանիչ հանդերձանք (ակնոցներ, ռեսպերատորներ) 		

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
<p>12. Մարտկոցների փոխարինում ից թունավոր թափոնների առաջացում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Հողի, մակերեսային և ստորգետնյա ջրերի աղտոտում հին սարքավորումների ց թթուների արտահոսքի պատճառով - Վտանգներ շինարարության տարածք մտնող շինարարության աշխատողների և այլ մարդկանց առողջությանը - Վտանգներ թափոնների պահման վայրեր մտնող շինարարության աշխատողների և այլ մարդկանց առողջությանը 	<ul style="list-style-type: none"> - Ենթակայանի տարածքում առաջացած թունավոր թափոնների (օգտագործված մարտկոցներ, մարտկոցային թթու և այլն) խիստ առանձնացում այլ տեսակի թափոններից; - Թունավոր թափոնների պատրաստում պահեստավորմանը՝ դրանք տեղավորելով կոնտեյներներում և պիտակավորելով (բաղադրության, հատկությունների և վարման կանոնների վերաբերյալ մանրամասներ) - Թունավոր թափոնների պահեստավորման համար տարածքի պատրաստում (անթափանցելի 	<p>Աշխատանքներ իրականացման վայրում հայտնաբերված վտանգավոր թափոնները առանփնացվում են մյուս թափոններից - ԲԷՑ-ի «Հարավային» երևանյան մասնաճյուղում հայտնաբերված վտանգավոր թափոնները պահված են անվտանգ կոնտեյներներում և կրում են բաղադրության, հատկությունների և վարման կանոնների վերաբերյալ պիտակներ:</p> <p>-</p>	<p>Ներառվելու է ենթակայանի շահագործման և պահպանության բյուջեում</p>	<p>Շինարարության կապալառու</p> <p>ԲԷՑ</p>

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
		հատակի ծածկի, պահարանների, օդափոխման համակարգերի, անվտանգության համակարգերի և այլնի տրամադրում) - Թունավոր թափոնների անվտանգ պահեստավորում			
13. Սնդիկային լամպերի փոխարինում ից թունավոր թափոնների առաջացում	Հողի, մակերեսային և ստորգետնյա ջրերի աղտոտում՝ պայմանավորված փոխարինված սնդիկային լամպերի շրջակա միջավայր բաց թողման հետ - Վտանգներ շինարարության տարածք մտնող շինարարության աշխատողների և այլ մարդկանց առողջությանը	- Ենթակայանի տարածքում առաջացած թափոններից օգտագործված սնդիկային լամպերի խիստ առանձնացում - Թունավոր թափոնների պատրաստում պահեստավորմանը՝ դրանք տեղավորելով կոնտեյներներում և պիտակավորելով (բաղադրության, հատկությունների և վարման կանոնների	Աշխատանքներ իրականացման վայրում հայտնաբերված վտանգավոր թափոնները առանձնացվում են մյուս թափոններից -Զովունի ենթակայանում հայտնաբերված վտանգավոր թափոնները պահել ապահով կոնտեյներներում՝	Ներառվելու է ենթակայանի շահագործման և պահպանության բյուջեում	Շինարարության կապալառու ԲԷՑ

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
	<p>- Վտանգներ թափոնների պահման վայրեր մտնող շինարարության աշխատողների և այլ մարդկանց առողջությանը</p>	<p>վերաբերյալ մանրամասներ) - Սնդիկավոր լամպերի ապահով և անվտանգ պահեստավորում</p>	<p>պիտակավորված բաղադրության, հատկությունների և վարման կանոնների վերաբերյալ մանրամասներով</p>		
<p>14. Շինարարության տարածքի ռեկուլտիվացիա և լանդշաֆտի վերականգնում</p>	<p>Լանդշաֆտի գեղագիտական արժեքի կորուստ ենթակայանի հիմնանորոգման/ ընդարձակման պատճառով</p>	<p>- Շինարարության բազայի (եթե այդպիսին առկա է) և մերձատար ճանապարհների (եթե այդպիսիք առկա են) ապամոնտաժում և տարածքների ներդաշնակեցում լանդշաֆտի հետ - Շինարարության տարածքի և մշտական մերձատար ճանապարհների վերջնական մաքրում և տարածքի կանաչապատում</p>	<p>- Կապալառուի դեմոբիլիզացիայից հետո աշխատանքային ճամբարի մնացորդների բացակայություն - Ժամանակավոր մերձատար ճանապարհները ներդաշնակեցված են բնապատկերի հետ և նպաստավոր պայմանների առկայություն</p>	<p>Ներառված է ծրագրի ծախսերի մեջ</p>	<p>Շինարարության կապալառու</p>

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
			բուսականություն վերականգնման համար - Շինարարության կանաչապատված տարածք		
15. Երթևեկության և հետիոտների անվտանգություն	Ուղղակի և անուղղակի վտանգներ հասարակական երթևեկությանը և հետիոտներին շինարարական աշխատանքների կողմից	- Զգուշացնող նշաններ, արգելքներ և երթևեկության ուղղության շեղում - Երթևեկության կառավարման համակարգ և անձնակազմի ուսուցում, հատկապես շինարարության տարածքի հասանելիության և մոտակա ծանր երթևեկության կառավարման համար: Անվտանգ անցումների ապահովում հետիոտների համար այն վայրերում, որտեղով	- Ապահով շինարարական տարածք - Աշխատանքների հստակ տեսանելի տարածք, հանրության զգուշացում հնարավոր վտանգների վերաբերյալ - Շինարարության կարգավորված երթևեկություն	Ներառված է ծրագրի ծախսերի մեջ	Շինարարության կապալառու

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
		<p>անցնում են շինարարական մեքենաները</p> <ul style="list-style-type: none"> - Աշխատանքային ժամերի հարմարեցում տեղի երթևեկությանը, օրինակ՝ խուսափում փոխադրման խոշոր աշխատանքներից երթևեկության պիկ ժամերին, - Տարածքում երթևեկության ակտիվ կառավարում պատրաստված և տեսանելի անձնակազմի կողմից, եթե դա պահանջվում է մարդկանց անվտանգ ու հարմարավետ տեղաշարժի համար 			

ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ ՓՈՒԼ

1. Վտանգավոր թափոնների (յուղոտ	- Վտանգ ենթակայանի անձնակազմի	- Վտանգավոր թափոնների առանձնացում	Լավ սանիտարական պայմաններ	Ներառվելու է ենթակայանի շահագործման և	ԲԷՑ
--------------------------------	-------------------------------	-----------------------------------	---------------------------	---------------------------------------	-----

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
լաթեր, յուղով աղտոտված ավազ) առաջացում	առողջության համար - ենթակայանի տարածքի և շրջապատի հողերի, մակերեսային և ստորգետնյա ջրերի աղտոտում	ենթակայանում առաջացած այլ տեսակի թափոններից - Համապատասխան կերպով կնքված և պահպանվող պահեստային տարածքի առկայություն վտանգավոր նյութերի համար - Համաձայնություն հատկապես լիցենզավորված մարմինների հետ ազգային օրենսդրությանը և լավագույն ազգային պրակտիկային համապատասխան վտանգավոր թափոնները տարածքից դուրս բերելու և վերամշակելու/հեռացնելու վերաբերյալ	ենթակայանում և դրա շուրջ	պահպանության բյուջեում	
2. Ենթակայանի	Ենթակայանի	- Տարածքում թափված	Լավ	Ներառվելու է	ԲԷՑ

Գործողություն	Հնարավոր ազդեցություն	Մեղմման միջոց	Մեղմման հայտանիշ	Մեղմման արժեք	Մեղմման համար պատասխանատու
սարքավորումների շահագործում և պահպանում	տարածքի և շրջապատի հողերի, մակերեսային և ստորգետնյա ջրերի աղտոտում	<p>յուղերի դեմ գործիքների արկղի առկայություն՝ թափված և արտահոսած յուղերը մաքրելու համար</p> <ul style="list-style-type: none"> - Շահագործման ու պահպանության ընթացքում յուղի թափման և արտահոսքի կանխում - Արտահոսած և պատահաբար թափված յուղերի ժամանակին մաքրում 	սանիտարական պայմաններ ենթակայանում և դրա շուրջ	ենթակայանի շահագործման և պահպանության բյուջեում	
3. Պատրաստվածություն արտակարգ իրավիճակներին	Ենթակայանի շահագործման խափանում՝ անհարմարություն պատճառելով սպառողներին	Հրդեհի վերաբերյալ ահազանգման և հրդեհի տեղայնացման համակարգի և արտակարգ իրավիճակներում էլեկտրամատակարարման ռեզերվային համակարգերի առկայություն	Ենթակայանի հարթ շահագործում	Ներառվելու է ենթակայանի շահագործման և պահպանության բյուջեում	ԲԷՑ

ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՊԼԱՆ

ԶՈՎՈՒՆԻ ԵՆԹԱԿԱՅԱՆ

ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԻ ԾՐԱԳԻՐ

Գործողություն	Ի՞նչ (պարամետր է հսկվում)	Որտե՞ղ է (հսկվելիք պարամետրը)	Ինչպե՞ս է (հսկվում պարամետրը)	Ե՞րբ (սահմանել հաճախականությունը/ կամ շարունակականությունը)	Ինչու՞ է (հսկվում պարամետրը)	Ո՞վ է (պատասխանատու մոնիտորինգի համար)
ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՓՈՒԼ						
1. Շինարարական նյութերով ապահովում	Շինարարական նյութերի ձեռքբերում գրանցված մատակարարներից	Մատակարարի գրասենյակում կամ պահեստում	Նյութերի պիտակների և/կամ հավաստագրերի (եթե այդպիսիք առկա են) ստուգում	Մատակարարման պայմանագրերի կնքման ընթացքում	Ապահովել շինարարական նյութերի հուսալիությունն ու դրանց անվտանգությունը մարդու առողջության համար	ԲԷՑ
2. Շինարարական նյութերի և թափոնների փոխադրում Շինարարական տեխնիկայի տեղաշարժ	<ul style="list-style-type: none"> - Մեքենաների և սարքավորումների տեխնիկական վիճակը - Բեռնատարերի բեռների կուտակում և պահպանում - պաստառապատմամբ - Հետևում փոխադրման հաստատված ժամերին և երթուղիներին 	<ul style="list-style-type: none"> - Շինարարության տարածք - Շինարարական նյութերի և թափոնների փոխադրման երթուղիներ 	Ենթակայանին և հարակից ճանապարհների զննում շարժման երթուղու ուղղությամբ	Ընտրանքային զննումներ աշխատանքային ժամերի ընթացքում	<ul style="list-style-type: none"> - սահմանափակել արտանետումներով հողի և օդի աղտոտումը - սահմանափակել աղմուկի և վիբրացիայի հետևանքով տեղական 	ԲԷՑ Ճանապարհային ուստիկանություն

Գործողություն	Ի՞նչ (պարամետր է հսկվում)	Որտե՞ղ է (հսկվելիք պարամետրը)	Ինչպե՞ս է (հսկվում պարամետրը)	Ե՞րբ (սահմանել հաճախականությունը/ կամ շարունակականությունը)	Ինչու՞ է (հսկվում պարամետրը)	Ո՞վ է (պատասխանատու մոնիտորինգի համար)
					համայնքների և պատճառած անհարմարությունը - նվազագույնի հասցնել երթևեկության խափանումը	
3. Փոշի	Օդափոխությունը տեղում	Շինարարության տարածք և մերձատար ճանապարհ	Տեսողական զննում	Կրկնվող	Նվազեցնել ռիսկերը անձնակազմի և հարևան համայնքների համար	ԲԷՑ
4. Աղմուկ	- Աշխատանքային ժամերին հետևում - Մեքենաների և տեխնիկայի տեխնիկական վիճակը - Աղմուկի մակարդակը (բողոքների դեպքում)	Շինարարության տարածք	- Տեսողական զննում - Աղմուկի մակարդակի չափում գործիքներով (բողոքների դեպքում)	- Կրկնվող - Երկու շաբաթվա ընթացքում բողոքարկումից հետո	Նվազեցնել անհարմարությունները անձնակազմի և հարևան համայնքների համար	ԲԷՑ

Գործողություն	Ի՞նչ (պարամետր է հսկվում)	Որտե՞ղ է (հսկվելիք պարամետրը)	Ինչպե՞ս է (հսկվում պարամետրը)	Ե՞րբ (սահմանել հաճախականությունը/ կամ շարունակականությունը)	Ինչու՞ է (հսկվում պարամետրը)	Ո՞վ է (պատասխանատու մոնիտորինգի համար)
5. Շինարարության սարքավորումների պահպանում	<ul style="list-style-type: none"> - Մեքենաների և շինարարական սարքավորումների վնասում շինարարության տարածքից դուրս կամ բնական հոսքերից առավելագույն հեռավորության վրա - Շինարարական սարքավորումների լիցքավորում և քսում նախապես որոշված լցման կայաններում/սպասարկման կետերում 	Շինարարության տարածք	Աշխատանքների զննում	Ընտրանքային զննումներ աշխատանքային ժամերի ընթացքում	<ul style="list-style-type: none"> - Խուսափել սարքավորումների շահագործման ընթացքում նավթամթերքներով ջրի և հողի աղտոտումից - Ժամանակին տեղայնացնել և նվազեցնել հնարավոր վնասը 	ԲԷՑ

Գործողություն	Ի՞նչ (պարամետր է հսկվում)	Որտե՞ղ է (հսկվելիք պարամետրը)	Ինչպե՞ս է (հսկվում պարամետրը)	Ե՞րբ (սահմանել հաճախականությունը/ կամ շարունակականությունը)	Ինչու՞ է (հսկվում պարամետրը)	Ո՞վ է (պատասխանատու մոնիտորինգի համար)
6. Հողային աշխատանքներ	<ul style="list-style-type: none"> - Հողի վերին շերտի հեռացում և ժամանակավոր կուտակում հողի ռեկուլտիվացիայի համար - Փորված հողի ժամանակավոր պահում որոշված վայրերում - Փորված հողի հետ լցնում ըստ անհրաժեշտության և ավելորդ զանգվածի հեռացում գրավոր հաստատված վայրեր 	Շինարարության տարածք	Աշխատանքների զննում	Հողային աշխատանքների ընթացքում	<ul style="list-style-type: none"> - Սահմանափակել բուսականության կորուստը հողի կուտակման հետևաքով և մինիմալացնել մակերեսային ջրային ավազանների աղտոտումը մասնիկներով - Սահմանափակել մակերեսային և ստորգետնյա ջրերի աղտոտումը աղտոտված հողով 	ԲԷՑ

Գործողություն	Ի՞նչ (պարամետր է հսկվում)	Որտե՞ղ է (հսկվելիք պարամետրը)	Ինչպե՞ս է (հսկվում պարամետրը)	Ե՞րբ (սահմանել հաճախակա- նությունը/ կամ շարունակա- կանությունը)	Ինչու՞ է (հսկվում պարամետրը)	Ո՞վ է (պատաս- խանատու մոնիտորին գի համար)
7. Անվտանգ շինարարական թափոնների ստեղծում	<ul style="list-style-type: none"> - Ենթակայանի ցանկապատված տարածքում գտնվող հատուկ հատկացված վայրերում շինարարական թափոնների ժամանակավոր պահեստավորում - Թափոնների ժամանակին հեռացումը պատշոնապես հատկացված վայրեր 	<p>Շինարարու- թյան տարածք</p> <p>Թափոնների հեռացման վայր</p>	Աշխատանքն երի զննում	Պարբերաբար շինարարության ընթացքում և դրա ավարտից հետո	<ul style="list-style-type: none"> - Հողի, մակերեսային և ստորգետնյա ջրերի աղտոտման կանխում - Ենթակայանի տարածքում շինարարական նյութերի և բեկորների ցրված մասնիկների պատճառով պատահարնե րից խուսափում - Շինարարությ ան տարածքի և շրջապատի գեղագիտակ 	ԲԷՑ Երևանի քաղաքա- պետարան

Գործողություն	Ի՞նչ (պարամետր է հսկվում)	Որտե՞ղ է (հսկվելիք պարամետրը)	Ինչպե՞ս է (հսկվում պարամետրը)	Ե՞րբ (սահմանել հաճախակա- նությունը/ կամ շարունակա- կանությունը)	Ինչու՞ է (հսկվում պարամետրը)	Ո՞վ է (պատաս- խանատու մոնիտորին գի համար)
					ան տեսքի պահպանում	
8. Հեղուկ թափոնների արտադրում	- Շինարարության տարածքում զուգարանների կազմակերպում և պահպանում սանիտարական նորմերին համապատասխան	Շինարարու- թյան տարածք	Աշխատանքն երի զննում	Շինարարությա ն ողջ ժամանակա- հատված	- Մակերեսային և ստորգետնյա ջրերի աղտոտման կրճատում	Շինարարու- թյան կապալառու
9. Հնացած սարքավորումնե րի հեռացումից թափոնների առաջացում	- Զովունի ենթակայանի տարածքում՝ հատուկ հատկացված վայրում, ապամոնտաժված սարքավորումների ժամանակավոր պահեստավորում	Զովունի ենթակա- յանի հողակտոր	Աշխատանքն երի զննում	Պարբերաբար շինարարության ընթացքում և դրա ավարտից հետո	- Հողի, մակերեսային և ստորգետնյա ջրերի աղտոտման կանխում - Ենթակայանի տարածքում շինարարակա ն նյութերի և բեկորների	ԲԷՑ

Գործողություն	Ի՞նչ (պարամետր է հսկվում)	Որտե՞ղ է (հսկվելիք պարամետրը)	Ինչպե՞ս է (հսկվում պարամետրը)	Ե՞րբ (սահմանել հաճախականությունը/ կամ շարունակականությունը)	Ինչու՞ է (հսկվում պարամետրը)	Ո՞վ է (պատասխանատու մոնիտորինգի համար)
					ցրված մասնիկների պատճառով պատահարներից խուսափում - Շինարարության տարածքի և շրջապատի գեղագիտական տեսքի պահպանում	
10. Տրանսֆորմատորա-յին յուղերի փոխարինումից թափոնների առաջացում	- Տրանսֆորմատորային յուղերի պահեստավորման պայմանները Ջոկունի ենթակայանում	- Ջոկունի ենթակայան	Տեսողական զննում	- Պարբերաբար՝ Յուղերի պահեստավորման ընթացքում	Հողերի ու ջրի աղտոտումից խուսափում	ԲԷՑ
11. Տանիքի փոխարինումից ասբեստ	- Ասբեստ պարունակող տանիքի թիթեղների հեռացում նվազագույն	- Շինարարության տարածք	Աշխատանքների զննում	- Պարբերաբար շինարարության ընթացքում և դրա ավարտից	- Առողջությանը սպառնացող վտանգի կանխում	ԲԷՑ Երևանի քաղաքա-

Գործողություն	Ի՞նչ (պարամետր է հսկվում)	Որտե՞ղ է (հսկվելիք պարամետրը)	Ինչպե՞ս է (հսկվում պարամետրը)	Ե՞րբ (սահմանել հաճախակա- նությունը/ կամ շարունակա- կանությունը)	Ինչու՞ է (հսկվում պարամետրը)	Ո՞վ է (պատաս- խանատու մոնիտորին գի համար)
<p>պարունակող շինարարական թափոնների առաջացում</p>	<p>մասնատումներով՝ փոշու առաջացումից խուսափելու համար</p> <ul style="list-style-type: none"> - Տանիքի թիթեղների հեռացման ընթացքում ջրցանում, փոշու առաջացումը նվազեցնելու համար - Ժամանակավոր պահեստ ենթակայանի պարսպապատված տարածքում հատկորոշված տեղանքում՝ տանիքի հեռացված թիթեղների ծածկի տակ պահելու համար - Տանիքի թիթեղների ժամանակին 	<p>Թափոնների հեռացման վայր</p>		<p>հետո</p>	<p>շինարարություն աշխատողների և այն մարդկանց համար, որքեր այցելում են այդ տարածք</p> <ul style="list-style-type: none"> - Առողջությանը սպառնացող վտանգի կանխում թափոններ հեռացնող աշխատողների և այն մարդկանց համար, որքեր կարող են մտնել 	<p>պետարան</p>

Գործողություն	Ի՞նչ (պարամետր է հսկվում)	Որտե՞ղ է (հսկվելիք պարամետրը)	Ինչպե՞ս է (հսկվում պարամետրը)	Ե՞րբ (սահմանել հաճախակա- նությունը/ կամ շարունակա- կանությունը)	Ինչու՞ է (հսկվում պարամետրը)	Ո՞վ է (պատաս- խանատու մոնիտորին գի համար)
	<p>տեղափոխում թափոնների համար նախատեսված վայր փակ բեռնատար մեքենայով</p> <ul style="list-style-type: none"> - Իր վերջնական թափման տեղանքում ասբեստ պարունակող թափոնների ծածկումը հողի շերտով - Հատուկ համազգեստների և պաշտպանիչ հանդերձանքի կրում (ակնոցներ, ոեսպերատորներ) անձնակազմի կողմից՝ գործածելով ասբեստ պարունակող թափոնները ցանկացած 				թափոնների հեռացման տարածք	

Գործողություն	Ի՞նչ (պարամետր է հսկվում)	Որտե՞ղ է (հսկվելիք պարամետրը)	Ինչպե՞ս է (հսկվում պարամետրը)	Ե՞րբ (սահմանել հաճախակա- նությունը/ կամ շարունակա- կանությունը)	Ինչու՞ է (հսկվում պարամետրը)	Ո՞վ է (պատաս- խանատու մոնիտորին գի համար)
<p>12. Մարտկոցնե- րի փոխարինումից թունավոր թափոնների առաջացում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Թունավոր թափոնների (օգտագործված մարտկոցներ, մարտկոցային թթու և այլն) խիստ առանձնացում ենթակայանում ստեղծված այլ տեսակի թափոններից - Թունավոր թափոնների պատրաստում պահեստավորմանը՝ դրանք տեղավորելով կոնտեյներներում և պիտակավորելով (բաղադրության, հատկությունների և վարման կանոնների վերաբերյալ մասնամասներ) - տարածքի պատրաստում 	<ul style="list-style-type: none"> - Փոխադրման երթուղին Ջովունի ենթակայա-նից մինչև ԲԷՑ-ի «Հարավային» մասնաճյուղ - Երևանում ԲԷՑ-ի «Հարավային» մասնաճյուղի տարածք 	<p>Տեսողական զննում</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Թունավոր թափոնների փոխադրման ընթացքում - Պարբերաբար թունավոր թափոնների պահեստավորման ընթացքում 	<p>Հողերի ու ջրի աղտոտումից խուսափում</p>	<p>ԲԷՑ</p> <p>Բնապահպանության նախարարություն</p>

Գործողություն	Ի՞նչ (պարամետր է հսկվում)	Որտե՞ղ է (հսկվելիք պարամետրը)	Ինչպե՞ս է (հսկվում պարամետրը)	Ե՞րբ (սահմանել հաճախակա- նությունը/ կամ շարունակա- կանությունը)	Ինչու՞ է (հսկվում պարամետրը)	Ո՞վ է (պատաս- խանատու մոնիտորին գի համար)
	<p>թունավոր թափոնների պահեստավորմանը (անթափանցելի հատակի ծածկի, պահարանների, օդափոխման համակարգերի, անվտանգության համակարգերի և այլնի տրամադրում)</p> <p>- Թունավոր թափոնների անվտանգ պահեստավորում</p>					
<p>13. Սնդիկային լամպերի փոխարինումից թունավոր թափոնների առաջացում</p>	<p>- Օգտագործված սնդիկային լամպերի խիստ առանձնացում ենթակայանի տարածքում առաջացած թափոններից</p> <p>- Թունավոր թափոնների պատրաստում</p>	<p>- Չովունի ենթակա-յանի տարածքներ</p>	<p>Տեսողական զննում</p>	<p>Պարբերաբար թունավոր թափոնների պահեստավորման ընթացքում</p>	<p>Հողերի ու ջրի աղտոտումից խուսափում</p>	<p>ԲԷՑ</p> <p>Բնապահպանության նախարարություն</p>

Գործողություն	Ի՞նչ (պարամետր է հսկվում)	Որտե՞ղ է (հսկվելիք պարամետրը)	Ինչպե՞ս է (հսկվում պարամետրը)	Ե՞րբ (սահմանել հաճախակա- նությունը/ կամ շարունակա- կանությունը)	Ինչու՞ է (հսկվում պարամետրը)	Ո՞վ է (պատաս- խանատու մոնիտորին գի համար)
	<p>պահեստավորմանը՝ դրանք տեղավորելով կոնտեյներներում և պիտակավորելով (բաղադրության, հատկությունների և վարման կանոնների վերաբերյալ մանրամասներ)</p> <p>- Սնդիկավոր լամպերի ապահով և անվտանգ պահեստավորում</p>					
<p>14. Շինարարության տարածքի ռեկոնստրուկցիա և լանդշաֆտի վերականգնում</p>	<p>- Շինարարության բազայի (եթե այդպիսին առկա է) և մերձատար ճանապարհների (եթե այդպիսիք առկա են) ապամոնտաժում և տարածքների ներդաշնակեցում</p>	<p>Շինարարության տարածք, մոտեցման ճանապարհներ</p>	<p>Աշխատանքների զննում</p>	<p>Շինարարության վերջնական ժամանակահատվածը</p>	<p>Ենթակայանի հիմնանորոգման պատճառով Լանդշաֆտի գեղագիտական արժեքի կորստի կրճատում</p>	<p>ԲԷՑ</p>

Գործողություն	Ի՞նչ (պարամետր է հսկվում)	Որտե՞ղ է (հսկվելիք պարամետրը)	Ինչպե՞ս է (հսկվում պարամետրը)	Ե՞րբ (սահմանել հաճախակա- նությունը/ կամ շարունակա- կանությունը)	Ինչու՞ է (հսկվում պարամետրը)	Ո՞վ է (պատաս- խանատու մոնիտորին գի համար)
	լանֆշաֆտի հետ - Շինարարության տարածքի և մշտական մերձատար ճանապարհների վերջնական մաքրում և տարածքի կանաչապատում					
15. Աշխատողնե- րի առողջություն և անվտանգություն	- Շինարարության աշխատողների կողմից համազգեստի և ԱՊՊ կրումը - Շինարարական սարքավորումների շահագործման և ԱՊՊ օգտագործման կանոնների խիստ պահպանում	Շինարարու- թյան տարածք	Աշխատանքն երի գնում	Աշխատանքներ ի ողջ ժամանակա- հատված	Կրճատել շինարարների վնասվածքների և պատահարներ ի հավանականու- թյունը	ԲԷՑ
ՇԱՀԱԳՈՐԾՄԱՆ ՓՈՒԼ						
1. Վտանգավոր թափոնների	- Վտանգավոր թափոնների	Ենթակայանի տարածքներ	- Ենթակայան ի գնում	Ենթակայանի շահագործման	- Ենթակայանու մ լավ	Բնապահպ անության

Գործողություն	Ի՞նչ (պարամետր է հսկվում)	Որտե՞ղ է (հսկվելիք պարամետրը)	Ինչպե՞ս է (հսկվում պարամետրը)	Ե՞րբ (սահմանել հաճախականությունը/ կամ շարունակականությունը)	Ինչու՞ է (հսկվում պարամետրը)	Ո՞վ է (պատասխանատու մոնիտորինգի համար)
(յուղոտ լաթեր, յուղով աղտոտված ավազ) կառավարում	<p>առանձնացում ենթակայանում առաջացած այլ տեսակի թափոններից</p> <p>- Համապատասխան կերպով կնքված և պահպանվող պահեստային տարածքի առկայություն վտանգավոր նյութերի համար</p> <p>- Համաձայնություն հատկապես լիցենզավորված մարմինների հետ տեղական կանոնակարգին և լավագույն տեղական պրակտիկային համապատասխան վտանգավոր թափոնները տարածքից</p>		<p>- Լիցենզավորված մարմնի հետ թափոնների վերացման ու հեռացման վերաբերյալ համաձայնագրի առկայության ու վավերության ստուգում</p>	<p>ողջ ընթացքում</p>	<p>սանիտարական պայմանների պահպանում</p> <p>- Հողի, մակերեսային և ստորգետնյա ջրերի աղտոտման սահմանափակում</p>	<p>նախարարություն</p>

Գործողություն	Ի՞նչ (պարամետր է հսկվում)	Որտե՞ղ է (հսկվելիք պարամետրը)	Ինչպե՞ս է (հսկվում պարամետրը)	Ե՞րբ (սահմանել հաճախակա- նությունը/ կամ շարունակա- կանությունը)	Ինչու՞ է (հսկվում պարամետրը)	Ո՞վ է (պատաս- խանատու մոնիտորին գի համար)
	դուրս բերելու և վերամշակելու/հեռացնելու վերաբերյալ					
2. Ենթակայանի սարքավորումների շահագործում և պահպանում	<ul style="list-style-type: none"> - Տարածքում թափված յուղերի դեմ գործիքների արկղի առկայություն թափված և արտահոսած յուղերը մաքրելու համար - Շահագործման ու պահպանության ընթացքում յուղի թափման և արտահոսքի կանխում - Արտահոսած և պատահաբար թափված յուղերի ժամանակին մաքրում 	Ենթակայանի տարածք	Ենթակայանի տարածք զննում	Կայանի շահագործման ողջ ընթացքում	<ul style="list-style-type: none"> - Տարածք մտնող անձնակազմի և այլ մարդկանց առողջության համար վտանգների կանխում - Սարքավորումների շահագործման ու պահպանության հետևանքով նավթամթերքներով ջրի և հողի 	<p>Բնապահպանության նախարարություն</p> <p>Էներգետիկայի ու բնական պաշարների նախարարություն</p>

Գործողություն	Ի՞նչ (պարամետր է հսկվում)	Որտե՞ղ է (հսկվելիք պարամետրը)	Ինչպե՞ս է (հսկվում պարամետրը)	Ե՞րբ (սահմանել հաճախականությունը/ կամ շարունակականությունը)	Ինչու՞ է (հսկվում պարամետրը)	Ո՞վ է (պատասխանատու մոնիտորինգի համար)
					աղտոտումից խուսափում - Հրդեհի դեպքում վնասի ժամանակին տեղայնացում ու նվազեցում	
3. Էլեկտրական և մագնիսական դաշտ	Էլեկտրական և մագնիսական դաշտի ինտենսիվություն	Շահագործման տարածքում ու ցանկապատի մոտ	Էլեկտրականության չափիչ ու Գաուսյան չափիչ	Վեց ամիսը մեկ	Նվազեցնել ռիսկերը անձնակազմի և հարևան համայնքների համար	ԲԷՑ Առողջապահության նախարարություն
4. Աշխատողների առողջությունն ու անվտանգությունը	-Աշխատողները կրում են հատուկ համազգեստ և ԱՊՊ -Ենթակայանի սարքավորման շահագործման կանոնների խիստ պահպանում և	Ենթակայանի տարածքում	Պարբերական ստուգումներ	Պարբերաբար ըստ նշված տեղական նորմերի և ընթացակարգերի	Պատահարներ ից և առողջությանը վնաս հասցնելուց խուսափում ենթակայանի աշխատողների	ԲԷՑ Էներգետիկայի ու բնական պաշարների նախարար

Գործողություն	Ի՞նչ (պարամետր է հսկվում)	Որտե՞ղ է (հսկվելիք պարամետրը)	Ինչպե՞ս է (հսկվում պարամետրը)	Ե՞րբ (սահմանել հաճախակա- նությունը/ կամ շարունակա- կանությունը)	Ինչու՞ է (հսկվում պարամետրը)	Ո՞վ է (պատաս- խանատու մոնիտորին գի համար)
	ԱՊՊ-ի օգտագործում -Վերապատրաստման գրառումների հասանելիություն				համար	ություն
5. Պատրաստված ություն արտակարգ իրավիճակներին	Հրդեհի վերաբերյալ ահազանգման և հրդեհի տեղայնացման համակարգի և արտակարգ իրավիճակներում էլեկտրամատակարարման ն ռեզերվային համակարգերի առկայություն	Ենթակայանի տարածք	Պարբերակա ն ստուգումներ	Կայանի շահագործման ողջ ընթացքում	- Նվազեցնել ռիսկերը անձնակազմի և հարևան համայնքների համար - Ենթակայանի շահագործման և խափանումից խուսափում	Էներգետիկ այի ու բնական պաշարներ ի նախարար ություն Արտակար գ իրավիճակ ների նախարար ու-թյուն

ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՊԼԱՆ

ԶՈՎՈՒՆԻ ԵՆԹԱԿԱՅԱՆ

Հանրային քննարկման արձանագրություններ